

Asia: VN/18692/2025

Lausuntopyyntö itämeren norpan kiintiöksi metsästysvuosille 2025-2027 / Begäran om utlåtande om förordning om jakt på österjövikare 2025-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Itämerennorppa on norpan vain Itämeressä elävä alalaji. Päävastuu sen suojelusta ja kannanhoidosta on Suomella ja Ruotsilla, joiden alueella noin 90 prosenttia norpista elää. Itämerennorppa ei ole toipunut tapporahapyynnin ja ympäristömyrkkysten aiheuttamasta 1900-luvun kannanromahduksesta. Alalajin kanta on yhä vain noin kymmenesosa viime vuosisadan alun norppamäärästä.

Norppa on arktinen hylje, ja ilmaston lämpeneminen vaikeuttaa jo nyt selvästi itämerennorpan lisääntymistä. Tilanne on erityisen vaikea eteläisillä Suomenlahden, Saaristomerén ja Riianlahden lisääntymisalueilla. Myös Perämeren jäät ovat muuttuneet heikkoina jäätälvinä epävakaisiksi. Ennätysheikkona jäätälvena 2020 Perämeri oli koko norpan lisääntymisajan suurimmaksi osaksi avoin.

Jäätilanteen eläminen vaikuttaa myös norppalaskentoihin. Tiedot Perämeren-Merenkurkun norppakannan koosta eivät ole viimeisen reilun kymmenen vuoden ajalta aiempien kanssa vertailukelpoisia. Niiden perusteella ei voi arvioida luotettavasti, miten kanta kehittyy. Vastikään tehty mallitus ei muuta tätä johtopäätöstä, sillä se ei riitä selittämään, miksei laskennoissa nähdä kannan oletettua kasvua.

Norppalaskennat kuvastavat tutkijoiden mukaan liiaksi laskentaolojen vaihtelua. Tämä on ongelma kannanhoidolle. Ainoa vaihtoehto tällaisessa tilanteessa on varovaisuusperiaatteen mukainen metsästyskäytäntö.

Ruotsin meri- ja vesiviranomainen (Havs och vattenmyndigheten) on mallintanut suurinta mahdollista ihmisen aiheuttamaa kuolleisuutta Perämerellä. Tuloksen mukaan suurin mahdollinen sallittava kuolleisuus on 443 norppaa (Suomi ja Ruotsi yhdessä). Havs och vattenmyndighetenin kannan mukaan Ruotsin tuli pienentää huomattavasti 420 yksilön norppakiintiötään ja arvioida kiintiön suuruus vuosittain. Ruotsi pienensikin kiintiönsä ensin 350 norppaan ja nyttemmin 200 norppaan.

Maa- ja metsätalousministeriön nyt lausunnolla olevan esityksen mukaan suurin sallittu saalismäärä olisi Perämeren-Merenkurkun kannanhoitoalueella 425 yksilöä eli kiintiötä on kasvatettu 50:llä. Kun Ruotsi on myöntänyt 200 norpan kiintiön, edellä esitetty kestävän pyynnin tason ylittyisi Perämeren kannan suhteen. Sama kiintiö annettaisiin tieteellisestä suosituksesta välittämättä kahdelle metsästysvuodelle.

Esitetty kestävän metsästyksen ylittävä ja kaksivuotinen metsästyskiintiö vaarantaisi yhdessä Ruotsin kiintiön kanssa norppakannan tilan. Ehdotus osoittaisi toteutuessaan piittaamattomuutta Itämeren suojelusta sekä lisäisi metsästyksen ja luonnonsuojelun vastakkainasettelua.

Suomen luonnonsuojeluliitto esittää, että:

- Suomi asettaa tutkimuksen suosituksen mukaisesti kiintiön vain metsästysvuodelle 2025–2026
- Suomi asettaa metsästysvuodella 2025–2026 korkeintaan samansuuruisen kiintiön kuin Ruotsi eli yli puolittaa kiintiön ehdotetusta
- Suomi pyrkii neuvotteleman Ruotsin kanssa yhteisen pyydettävän PBR-analyysin myöhemmin tarkentaman maksimimäärän jakamisesta
- Suomi pyrkii Ruotsin kanssa tehostamaan huomattavasti norppalaskentoja ja muuta norppatutkimusta

Lisätietoja

- FT Antti Halkka, antti.halkka@sll.fi

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO RY

Toimeksi saaneena

Tapani Veistola

toiminnanjohtaja

Veistola Tapani
SLL